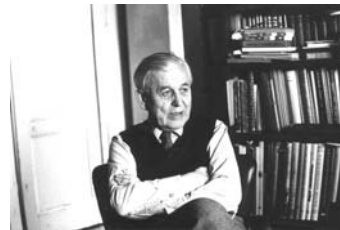
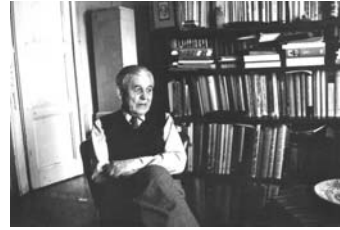

szertanilag is példát adott a tudományközi megközelítésre, az élet és a kultúra holisztikus szemléletére és megértő elemzésére. A *Boldogasszony vendégségében* című könyvében, kísérletet tett a fontosabb magyarországi Mária-kegyhelyek lelkiségének, szellemiségének megragadására. Az egyes kegyhelyekről szóló eszszéi a modellálás ragyogó példái.¹³ Könyve pedig először utal a kis szentképek valláséleti szerepére.

Az egyházi év ünnepi szokásairól szóló munkáját Bálint Sándor egyik levelében tudományos pályája „fő művének és nagy emberi hitvallásnak” tartotta.¹⁴ Ez *Karácsony, húsvét, pünkösd*, valamint *Ünnepi kalendárium 1–2.* címmel 1973-ban, illetőleg 1977-ben jelent meg a Szent István Társulatnál. A mai fiatal korosztályhoz tartozó olvasó számára a „hitvallás” meglepőnek tűnhet. De vissza kell idéznünk az 1970-es évek magyarországi ún. szocialista valóságát: a vallásos meggyőződést vállalni, a vallást gyakorolni, de a vallásos élet témájával tudományos munkában nem marxista valláskritikusként foglalkozni egyet jelentett a másodrangú állampolgári státusszal, a hátrányos helyzettel, a megtúrtséggal, a visszaszorítottsággal, nemegyszer a kigúnyolással. Bálint Sándor ezt vállalta, s egyetemről való eltávolítása utáni években minden anyagi támogatás nélkül, csupán tudósi elkötelezettségből, hatalmas erudícióval írta meg nagy munkáját, melyben nemcsak a magyar, hanem a Kárpát-medencei és a szomszéd népek ünnepi hagyományait összefüggésükben mutatja be. A megjelentetéshez az Állami Egyházügyi Hivatal engedélye volt szükséges.

Vállalva a vallási néprajz integráló szerepét, Bálint Sándor az egyházi év három nagy ünnepének liturgiátörténeti, heortológiai, művelődéstörténeti, építészettörténeti, művészettörténeti, zenetörténeti és folklorisztikai eredményeit foglalta össze. Gondos filológiaiával rendezte anyagát. Megvizsgálta, hogy milyen hatások alakították a vallásos élet egyes jelenségeit, s utalt a laikus vallásgyakorlási alkalmaknak a mindennapok életében betöltött szerepére, funkciójára is. Anyagát az ünnepek szerint csoportosította.

¹³ Bálint 1944b. A magyarországi búcsújárás kultúrtörténeti áttekintését kutatásainak felhasználásával halála után Barna Gábor írta meg: Bálint – Barna 1994.

¹⁴ Bálint – Lang 1984. 263.